

Καὶ μιὰ κρεμάθα μὲ πνιγὲς σιμὰ ᾿ς τὸν καπνοδόχο
κι ὁ λυχνοστάτης ᾿ς τὴ γωνιὰ κ' ἕνας ἀλατολόγος
ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.

άλατομεθράκι τό, ἀμάρτ. ἀλατομεθράκι Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀλατομέθρο.

Μικρὸς πίθος χρησιμεύων ὡς δοχεῖον ἄλατος. Συνών.
ἀλατοβαρελλάκι.

άλατομέθρο τό, ἀμάρτ. ἀλατομέθρο Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ μεθήρι.

Πίθος χρησιμοποιοῦμενος ὡς δοχεῖον ἄλατος: Ἐπά-
λαιωσεν τ' ἀλατομέθρό μας καὶ πέταξά το. Συνών. ἀλα-
τοβάρελλο.

άλατόμητος ἐπίθ. Κύπρ. Χίος (Καρδάμ.) κ. ἄ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀλατόμητος = ὁ μὴ λατομηθεὶς,
σωθὲν οὐχὶ διὰ τῆς γλωσσικῆς παραδόσεως, ἀλλ' εἰσελθὼν
εἰς τὸν λόγον ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς φρ. «ὄρος ἀλατό-
μητον» τῆς ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου
ἀκουομένης.

1) Ὁ μὴ ὑπὸ ποδὸς ἀνθρώπου πατηθεὶς, παρθενικός,
ἐπὶ ὄρους ἢ δάσους ἔχοντος πυκνὰ καὶ ὑψηλὰ δένδρα
Κύπρ.: Ἐπ-πεςα μέσα σ' ἕναν ὄρος ἀλατόμητον ποῦ ἔν ἡμπο-
ροῦσα νὰ περάσω. 2) Ὁλόκληρος Χίος (Καρδάμ.): Εὐτὸς
ἡμπορεῖ νὰ φά' ἕνα βοῦν ἀλατόμητον.

άλατομοίρης ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀλατομοίρης Πελοπν.
(Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ μοῖρα.

Ὁ οἰκείων καὶ συγγενῶν στερούμενος, ὁ ἄμοιρος καὶ
δυστυχῆς (κυριολ. ὁ ἔχων μοῖραν ἄλατος, ὅπερ εἶναι
ἄκαρπον).

άλατόπετρα ἡ, Κεφαλλ. Πελοπν. (Μεσσ.) — Λεξ.
Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. ἀλατόπετρα Κρήτ. ἀλακό-
πετρα Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ.) — Λεξ. Ἡπίτ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ πέτρα.

1) Λίθος εὐθρυπτος ὡς ἄλας, συνήθως χρώματος ὑπο-
λεύκου Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) 2) Λίθος σφαι-
ρικός καὶ λεῖος, διὰ τοῦ ὁποῖου τρίβουν τὸ ἄλας ἐπὶ πέτρας
ἐπιτέδου Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Συνών. ἀλατό-
βολος, ἀλατολίθι.

άλατοπίπερο τό, σύννηθ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ πιπέρι. Περὶ τοῦ τονισμοῦ
καὶ τῆς καταλ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,170 κέξ. 179 κέξ.

Ἄλας καὶ πιπέρι μαζί: Τ' ἀβγά θέλουν ἀλατοπίπερο.
Βάζω ἀλατοπίπερο ᾿ς τὸ ψάρι.

άλατοπιπερωμένος ἐπίθ. ΓΦέξη Νέα μαγειρ. 128.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ πιπέρι σχηματισθὲν κατὰ τὸ
παστωμένος κττ.

Ὁ καρυκευμένος ἢ πεπασμένος δι' ἄλατος καὶ πιπέρεως.

***άλατόπουλλο** τό, ἀλατόπον Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ.ά.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἄλας.

Μικρὰ ποσότης ἄλατος.

άλατοσάκκουλλο τό, ἀμάρτ. ἀλατοσάκ' ἄλλου Στε-
ρελλ. (Ἀκαρναν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ σακκούλι. Περὶ τῆς καταλ.
καὶ τοῦ τονισμοῦ πβ. ἀλατοπίπερο.

Ἀλατολόγι 1, ὁ ἰδ.

άλατοσπυρίζω ἀμάρτ. ἀλατοσπ'ρίζου Στερελλ.
(Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ σπυρί.

Ἐπιπάσσω ἐπὶ τινος πράγματος συνήθως τροφίμου
σπυριά ἄλατος ἤτοι κόκκους: Ἀλατοσπύρ'σ' του τοῦ κρεῶς
καὶ ἄφ' του. Τοῦ τυρι εἶναι ἀλατοσπ'ρισμένου. Συνών. σπυ-
ραλατίζω.

άλατοσπύρισμα τό, ἀμάρτ. ἀλατοσπύρ'σμα Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλατοσπυρίζω.

Τὸ ἐπιπάσσειν ἐπὶ τινος πράγματος κόκκους ἄλατος:
Θεῶ' ἀλατοσπύρ'σμα τοῦ τυρι.

άλατότοπος ὁ, ἀμάρτ. ἀλατότοπος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλάτι καὶ τόπος.

1) Κοιλότης εἰς παράλιον βράχον, εἰς τὴν ὁποίαν
εἰσρέει τὸ θαλάσσιον ὕδωρ καὶ ἐξατμιζόμενον ἀφίνει ἄλας.
Συνών. ἀλατόγουρνα, ἀλυκή. 2) Μέρους ὅπου τίθε-
ται τὸ ἄλας, βαρέλλιον ἢ πίθος: Διὰ τρεῖς ἀλατότοποι
ἔχουμεν ἀλλότες, μὰ μήτε ξέρω εἶδα ἴνησα (ἐγιναν).

άλατοτρίβι τό, ἀμάρτ. ἀλατοτρίβ' Θεσσ. (Μηλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι καὶ τοῦ ρ. τρίβω.

Ἰγδίον, εἰς τὸ ὁποῖον τρίβουν τὸ ἄλας.

άλατοῦσα ἡ, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα,
περὶ ἧς ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 188.

Γυνὴ ἀσχολουμένη ἐν ταῖς ἐργασίαις τῶν ἀλυκῶν εἴτε
ἐξάγουσα εἴτε μεταφέρουσα ἄλας ἐκ τῆς ἀλυκῆς.

άλατοψημένος ἐπίθ. ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 90.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι καὶ τοῦ ψημένος μετοχ. τοῦ ρ.
ψήνω.

Ὁ δι' ἄλατος ψημένος καὶ μεταφ. ὁ καταστάς τραχύς,
σκληρός: Ὁ γέρω-Γουργάρος μὲ τὰ παρὰ γενάκια του
σπαρμένα ᾿δῶθε κείθε ᾿ς τὸ ἀλατοψημένο τὸ πετσί του.

άλάτρευτος ἐπίθ. πολλαχ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀλάτρευτος.

1) Ὁ μὴ τυγχάνων ἢ μὴ τυχὼν περιποιήσεως, ἐπὶ
ἐμψύχων καὶ ἀψύχων πολλαχ.: Ἀλάτρευτο παιδί-σπίτι
κττ. 2) Ὁ μήπω τεθεὶς εἰς χρῆσιν, ἀμεταχειρίστος,
καινούργιος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.: Ἀλά-
τρευτο φλετζανάκι Ἀπύρανθ. Ἀλάτρευτο τσουκάλι Λεξ.
Μ. Ἐγκυκλ. Συνών. ἄγγιχτος 2, ἀγκαίνιστος 2,
ἀφόρετος, καινούργιος.

άλάτωμα τό, ἀμάρτ. ἀλάτωμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλατώνω.

Ἡ δι' ἄλατος ἄρτυσις τροφῶν ἢ ἡ ταρίχευσις: Κάνεις
τῶνε δὰ τῷ φαγιῶ ἕναν ἀλάτωμα! (δηλ. δὲν ἡξεύρεις νὰ

